

Obsah

Přeměna ústavu zvýší kvalitu života jeho klientů	1
Setkání s opatrovníky v DOZP „PATA“ v Hazlově.....	3
Barevné domky Hajnice začaly jednat s opatrovníky.....	4
Krátce.....	4
Transformační plány	4
Nová sociální služba v Opavě-Kylešovicích.....	4
Petice k článku 19 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením v Chorvatsku	5
Připravujeme.....	5
Pozvánky.....	5
Putování za hádankou.....	5

Přeměna ústavu zvýší kvalitu života jeho klientů

Pomíjí doba, kdy lidé s různým druhem postižení umístění v ústavech sociální péče postávali za zdmi pozemků polorozpadlých zámečků a skrze mříže pozorovali pomalý tok života zapadlých obcí. Od osmdesátých let minulého století sice různí odborníci hovořili o potřebě přeměny těchto zařízení, kde v tichosti a ústraní přežívali (a dožívali) své životy tisíce lidí, ale z větší části šlo pouze o diskuse odborníků a k výrazné změně nikdy nedošlo.

Nejinak tomu bylo v případě příspěvkové organizace Srdce v domě z Klentnice u jihomoravského Mikulova. Jde o bývalý Ústav sociální péče pro dospělé ženy, který dnes poskytuje své služby lidem s mentálním a kombinovaným postižením. „Jihomoravský kraj je zřizovatelem organizace Srdce v domě,“ říká doktorka Libuše Holasová, vedoucí oddělení sociálních služeb Jihomoravského kraje. „Z podnětu ministerstva práce a sociálních věcí jsme naši příspěvkovou organizaci zařadili do pilotního projektu zabývajícího se transformací a deinstitucionalizací pobytových sociálních služeb,“ dodává k popisu zařízení Holasová.

Půl století Srdce v domě

Domov pro osoby se zdravotním postižením Srdce v domě poskytuje své služby již půl století. Jak název napovídá, jde o zařízení, ve kterém potřeby jednotlivých uživatelů podléhají rytmu

domova. V takovémto prostředí nemohou lidé s postižením uplatňovat zcela svobodně a maximálně svoji osobní vůli a často se musí podřizovat pravidlům zabezpečujícím chod samotné organizace. Zapojením do pilotního projektu ministerstva dojde ke změně, jejímž cílem je zvýšení kvality života všech sto dvanácti uživatelů služeb domova, maximální naplnění jejich práv a jejich sociální začlenění. Ideálním stavem po dosažení změny tedy je, že lidé s mentálním a kombinovaným postižením již nebudou muset koukat skrze mříže zdí – tedy pokud se tak sami nerozhodnou – a budou se moci v rámci svých schopností seberealizovat.

V rámci organizace Srdce v domě vzniknou nové domácnosti po třech až šesti lidech s postižením. Každý bude mít k dispozici vlastní pokoj, pokud si nebude přát jinak. „Přitom bude stále zachovávána jejich osobnost a důstojnost, bude citlivě brán ohled na jejich zdravotní stav a míru

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

a charakter postižení. Pracovníci organizace budou poskytovat klientům podporu, aby zvládali veškeré aktivity co nejvíce samostatně,“ popisuje očekávaný výsledek změny Libuše Holasová a dodává: „Podpora se netýká jen úkonů péče o vlastní osobu, ale obsahuje například i podporu v rozhodování. Pracovníci budou proškoleni v nových přístupech sociální práce. Prostřednictvím svých činností se tak budou snažit dodržovat a naplňovat mezinárodní Úmluvu o právech lidí s postižením - ve všech jejích člancích.“

Cíl změny a současnost

Lidé s mentálním a kombinovaným postižením budou mít možnost žít v přirozeném prostředí města či vesnice. Budou mít možnost využívat dostupné veřejné služby, jako jsou služby lékaře, kadeřníka, knihovny, obchodu, pekárny a podobně. Sami si rozhodnou o způsobu trávení svého volného času a během dne budou chodit do zaměstnání nebo denních center, kde se zapojí do terapeutických pracovních činností. Způsob jejich života se bude maximálně přibližovat způsobu života běžného občana.

„V současné době má organizace vypracovaný takzvaný Transformační plán, kterému předcházela pečlivá analýza klientů. Podle stanovené míry podpory byli vybráni konkrétní klienti (jako skupina) a podle jejich specifických potřeb jim byly navrženy jednotlivé domácnosti,“ komentuje současný stav přeměny organizace Libuše Holasová. Lidé s postižením jsou na běžný život soustavně připravováni praktickou přípravou, kdy s pracovníky domova nacvičují samostatné vaření a uklízení, samostatné dojíždění, nakupování a podobně. Pracovníci domova jim dále předávají informace o samotném procesu transformace.

Transformace zasáhne i personál organizace

Chce-li zřizovatel dosáhnout kýžené změny v domově, je jisté, že bude muset vyvinout značné úsilí a zkvalitnit služby personálu domova. V

současnosti již v organizaci působí odborníci různých pomáhajících profesí, kteří spolupracují s Jihomoravským krajem a plánují proces přeměny. „V Srdci v domě pracuje takzvaný multidisciplinární tým, jehož zástupci jsou s námi v kontaktu a společně plánujeme proces transformace.“ Libuše Holasová klade důraz i na vzdělávání pracovníků přímo poskytujících své služby lidem s mentálním a kombinovaným postižením. „Pracovníci přímé péče jsou průběžně o transformaci informováni a jsou rovněž vzděláváni v nových oblastech. Například v dodržování a uplatňování práv osob se zdravotním postižením, alternativních formách komunikace, konceptu individuálního plánování zaměřeného na člověka a podobně.“

Vyjednávání o stavbách nových domácností

Za jednu z nejdůležitějších podmínek pro naplnění plánované změny je považováno vyjednávání se starosty okolních obcí a výběr lokalit vhodných pro stavbu nových domácností. V těchto vybraných lokalitách bude třeba více pracovat s veřejností a informovat ji o záměrech, které ovlivní životy lidí. Nově se budou častěji setkávat s lidmi s mentálním a kombinovaným postižením, což pro většinu z nich bude zřejmě novou životní zkušeností. Je tedy důležité věnovat pozornost informační a mediální kampani, protože laická veřejnost je mnohdy poznamenána předsudky a stereotypy o lidech z ústavní péče.

Každá plánovaná změna něco stojí. Stejně tomu je i v případě transformace a deinstytucionalizace bývalého ústavu sociální péče a dnes příspěvkové organizace Srdce v domě. „Jihomoravský kraj se v současnosti zaměřuje na získání finančních prostředků k transformaci za současného dodržování všech kritérií a parametrů, jak to vyžaduje ministerstvo práce a sociálních věcí,“ uzavírá téma přeměny domova Srdce v domě vedoucí oddělení sociálních služeb Jihomoravského kraje doktorka Libuše Holasová.

Moravskoslezský kraj rozšiřuje spolupráci s účastníky změn v pobytových sociálních službách

V Moravskoslezském kraji v závěru června 2011 došlo ke změnám v oblasti transformace pobytových sociálních služeb s cílem poskytnout prostor ke spolupráci většímu počtu aktérů z řad poskytovatelů sociálních služeb, obcí a odborné veřejnosti.

„Záměrem transformace sociálních služeb je napomoci návratu lidí s postižením do prostředí a způsobu života, který jim byl v minulosti systémem odepřen tím, že byli umístěni do velkokapacitních ústavních zařízení.“ říká Šárka Hlisnikovská. Uvedenou myšlenkou se kraj zabýval a realizoval ji ve svých aktivitách od roku 2003. Samostatná pracovní skupina pro transformaci byla ustavena a fungovala od roku 2008.

V novém složení se pracovní skupina pro transformaci sejde v září 2011 a vytvoří systém návazné organizace, který bude pracovat s možnostmi zapojení aktérů a zájemců z celého regionu prostřednictvím pracovních podskupin, modulových tematických workshopů, kulatých stolů apod.

Zdroj obrázku: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/krajsky_urad.html

„Sklobením procesů plánování rozvoje sociálních služeb a transformace služeb se Moravskoslezský kraj snaží dosáhnout nejen optimalizace systémů řízení a koordinace, ale vytváří také podmínky k prostupnosti témat a oborů, k flexibilním reakcím na aktuální potřeby a přispívá k uplatňování principů změn v pobytových sociálních službách na celém svém území“ hodnotí současnou situaci Šárka Hlisnikovská.

Více informací k transformaci sociálních služeb v Moravskoslezském kraji naleznete [zde](#).

V oblasti součinnosti NC Vám je může poskytnout: Šárka Hlisnikovská, regionální pracovnice NC v Moravskoslezském kraji (sarka.hlisnikovska@trass.cz; tel.: 739 548 45)

Autor Šárka Hlisnikovská, regionální pracovnice NC v Moravskoslezském kraji

Setkání s opatrovníky v DOZP „PATA“ v Hazlově

Zdroj obrázku: http://www.usp-pata.cz/?str=foto_s/fotogalerie10&select=foto&id=./050610

V sobotu 23. 7. 2011 od 9:00 hod. proběhlo v areálu DOZP „PATA“ v Hazlově setkání s opatrovníky. Na tomto setkání byli opatrovníci seznámeni s plánovanou transformací zařízení, péči o klienty a s „Dobrou praxí“ v jiných zařízeních.

V rámci této akce byly naplánovány workshopy a prezentace poskytovaných služeb v zařízení.

Na toto navazovala krátká prezentace o transformaci sociálních služeb. Rovněž zde byl zobrazen návrh architekta na dispozici a vybavenost domků a bytů. Součástí prezentace bylo představení „dobré praxe“ ze zařízení, ve kterých již transformace probíhá naplno.

Veřejnosti zde byly poskytnuty podrobnější informace k oblasti péče o klienty a budoucnosti plánované transformace. Opatrovníci mohli individuálně konzultovat své potřeby přímo s ředitelem zařízení. Součástí plánované prezentace byla i aktivní účast klientů, kteří by se měli vyjádřit na téma: „Jak to vidím já, na co se těším...“

Barevné domky Hajnice začaly jednat s opatrovníky

Vedení Barevných domků Hajnice na začátku července zahájilo sérii jednání s opatrovníky a rodiči klientů z týdenního stacionáře Markoušovice a domova pro osoby se zdravotním postižením Hajnice o změnách, které v rámci transformace pobytových sociálních služeb všechny zúčastněné čekají. Cílem transformace tohoto zařízení je opuštění nevyhovujícího areálu stacionáře a přestěhování klientů do lokalit, které je nejen přiblíží k jejich rodinám a kde bude široká nabídka dostupných služeb, ale způsob poskytování sociální služby se změní na celoroční.

V předstihu byli o stěhování do nových domků informováni klienti, kteří hned začali nadšeně plánovat, kde a s kým budou bydlet a co si s sebou vezmou. S větší nejistotou přistupovali k zamýšleným změnám rodiče a opatrovníci klientů. Jejich reakce pak byly vesměs pozitivní. Velice se jim líbilo, že domácnosti jsou situovány v blízkosti jejich bydliště, klienti to budou mít blízko domů. Rodiče navíc uvítali, že domácnosti budou pouze pro 6 osob, kterým budou zajištěny denní aktivity.

Budoucí sociální službu již nebudou provozovat Barevné domky, ale jiný poskytovatel, a může se stát, že se poskytovaná služba změní z domova pro osoby se zdravotním postižením na chráněné bydlení. Rodičům bylo vysvětleno, proč bude služba zajištěna jiným poskytovatelem (velká vzdálenost do Hradce Králové) a byli ujištěni, že proběhnou intenzivní

jednání s Královéhradeckým krajem o zárukách pro budoucí službu v Hradci Králové tak, aby se všem klientům dostalo potřebné péče v plném rozsahu a kvalitě.

Přestože jednání s opatrovníky proběhlo ve velmi pozitivním duchu, pracovníci zařízení očekávají ještě mnoho dotazů a vysvětlování.

Rovněž pracovníci přímé péče jsou pravidelně informováni o aktuálním stavu transformačního procesu v zařízení. Pro mnohé z nich bude transformace znamenat konec dojíždění za prací, na samotné práci při zajišťování sociální služby se však příliš nezmění.

Celý článek [zde](#).

Autor: Mgr. Pavla Merková, regionální pracovník Národního centra v Královéhradeckém kraji

Krátce

Transformační plány

Schválen transformační plán pro zařízení Vyšší Hrádek.

V měsíci červenci byl schválen prozatím poslední transformační plán, a to pro zařízení Vyšší Hrádek ve Středočeském kraji. Celkem je prozatím schváleno 14 transformačních plánů.

Nová sociální služba v Opavě-Kylešovicích

DOZP Marianum nabízí od 1. 9. 2011 novou službu

Domov pro osoby se zdravotním postižením v Opavě – Kylešovicích zahájí poskytování sociálních služeb 1. 9. 2011. Ve dvou bytových jednotkách zde bude bydlet šest žen a šest mužů. Bude to první sociální služba, která je vybudována v rámci investiční podpory z Integrovaného operačního programu – oblast

transformace pobytových zařízení sociálních služeb.

Do nových bytů se přestěhuje 12 uživatelů ze stávající služby DOZP Marianum, p.o., Rooseveltova 47, Opava.

Více informací o historii DOZP Marianum naleznete [zde](#).

Petice k článku 19 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením v Chorvatsku

Drtivá většina lidí se zdravotním postižením v Chorvatsku nemá odpovídající finanční a jinou podporu pro život v běžné komunitě, a téměř 8.000 lidí žije v ústavech, odděleně od společnosti.

Níže uvedená petice se týká výkladu článku 19 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením v Chorvatsku. Na tomto odkazu rovněž naleznete bližší informace k této problematice.

<http://www.petitiononline.com/p19/petition.html>

Připravujeme

Setkání členů monitorovací skupiny	6. - 7. 9. 2011	Vyšší Hrádek
Seminář se zástupci zařízení	14. - 16. 9. 2011	Pardubice
Setkání se zástupci krajů	21. - 22. 9. 2011	Praha
Seminář pro výbory Rady vlády ČR pro lidská práva (Výbor proti mučení, Výbor pro lidská práva a biomedicínu)	23. 9. 2011	Praha

Podrobnosti k akcím vám poskytne Ivana Pazdziorová, Ivana.pazdziorova@trass.cz.

Průběžně aktualizovaný kalendář akcí k transformaci sociálních služeb naleznete [zde](#).

Pozvánky

Putování za hádankou

Dovolujeme si Vás pozvat na 6. ročník soutěžního dne Putování za hádankou

Z programu:

8:00 - 8:30 prezentace účastníků
9:00 - 12:00 Soutěž
13:00 - 13:30 vyhodnocení + předání cen
13:30 - 16:00 volná zábava, hudba, doprovodný program

Počet soutěžících v družstvu = 3 uživatelé + 1 doprovod

Každé zařízení může přihlásit max. 2 družstva

Účastnický poplatek = 70,- Kč za osobu

Občerstvení po dobu akce zajištěno ☺

Akce se koná za každého počasí!

Závazné přihlášky včetně poplatku zasílejte do 20. 8. 2011.

Kdy? - 20. 9. 2011

Kde? - ÚSP Lobendava
(Lobendava 105, 407 84)

Kontakt: Gabriela Hrdá, vedoucí soc. úseku,
tel: 773 988 326

E-mail : gabriela.hrda@usplobendava.cz